

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energi- och näringsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:134 av Rickard Nordin (C)
Tillgång till el och effekt på kort sikt i Västsverige

Rickard Nordin har frågat mig vad jag och regeringen gör för att säkra tillgången på el och effekt i Västsverige på kort sikt, det vill säga till 2030.

Regeringen har lagt om den svenska energipolitiken för att möta ett ökande elbehov på kort, medellång och lång sikt samt för att säkra en trygg energiförsörjning och effektiv omställning. De nya målen för planering och leveranssäkerhet som riksdagen antagit är centrala för att utbyggnaden av elsystemet ska kunna genomföras på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt.

Elsystemet ska ha förutsättningar att möjliggöra elektrifieringen där behoven är som störst utan att leveranssäkerheten i elsystemet äventyras. För att klara klimatmålen och möjliggöra den gröna omställningen behövs ny elproduktion från alla fossilfria kraftslag. Riksdagen har, på regeringens förslag, beslutat att ändra det tidigare energipolitiska målet om 100 procent förnybar elproduktion till 100 procent fossilfri elproduktion 2040. Regeringen vill ge goda förutsättningar för

alla fossilfria energislag och välkomnar all ny elproduktion som stärker elsystemet med rätt egenskaper och på rätt plats. Av den energipolitiska inriktningspropositionen framgår att flexibilitet, elproduktion och nät ska bidra till ett mer effektivt och leveranssäkert elsystem som kan möta efterfrågan på el till konkurrenskraftiga elpriser.

Regeringen har i budgetpropositionen för 2025 föreslagit att ett nytt investeringsstöd införs för att öka kapaciteten i elsystemet där behoven är som störst, det så kallade Kraftlyftet. I dag har inte alla som vill möjlighet att ansluta till elnätet inom rimlig tid eller få den effekt från elsystemet som behövs. Kraftlyftet syftar därför till att minska riskerna med systemnyttiga investeringar i elsystemet som i dagsläget inte blir av på marknadsmässiga grunder. Insatserna ska stärka leveranssäkerheten och förmågan att leverera el där efterfrågan finns, i rätt tid och i tillräcklig mängd. Genom ett robust elsystem med satsningar för att få in mer effekt och mer el där behoven är som störst stärks Sveriges konkurrenskraft och kommer även Sveriges hushåll och företag till nytta. Inom ramen för Kraftlyftet avsätter regeringen 100 miljoner kronor 2025, 200 miljoner kronor för 2026 och 400 miljoner kronor för 2027.

Regeringen har under sina första två år vid makten godkänt två ansökningar om havsbaserade vindkraftparker, Galene och Kattegatt Syd. Dessa vindkraftsparker ligger drygt två mil väster

om Varberg respektive Falkenberg på västkusten. Båda vindkraftparker planeras att anslutas till elprisområde SE3.

I budgetpropositionen för 2025 har regeringen föreslagit en rad satsningar för att säkra en ökad utbyggnad av fossilfri elproduktion, bland annat ett stöd till kommunerna för att skapa incitament för ny vindkraft. Därutöver bereds ytterligare åtgärder för att främja landbaserad och kustnära vindkraft utifrån förslagen i betänkandet Värdet av vinden (SOU 2023:18).

Regeringen har även föreslagit att länsstyrelserna ska tilldelas ytterligare medel för att bereda ärenden om havsbaserad vindkraft enligt lagen om Sveriges ekonomiska zon med 15 miljoner kronor för 2025. Motsvarande finansiering planeras för 2026 och 2027. Vidare har regeringen gett Utredningen om havsbaserad vindkraft (KN 2023:01) i uppdrag att återkomma med en ny modell för tillståndsgivning i syfte att åstadkomma en mer effektiv och ändamålsenlig prövning av havsbaserad vindkraft. Utredningen kommer att redovisa sina förslag i december i år. Dessutom är försörjning av gas till det västsvenska gasnätet en viktig fråga för regeringen som direkt och indirekt också påverkar elförsörjningen i regionen.

Regeringen har gett Statens energimyndighet i uppdrag att se över försörjningstryggheten på framför allt det västsvenska gasnätet (KN2024/00116).

Stockholm den 16 oktober 2024

Ebba Busch